

Uddrag af "Samlet budgetforslag for miljø- og klimaudvalget, Budet 2023, 3. behandling af budget på miljø- og klimaudvalget den 24. maj 2022"

(Vedlagt efter anmodning fra Enhedslisten)

Samlet budgetforslag for miljø- og klimaudvalget

Budget 2023

3. behandling af budget på miljø- og klimaudvalget den 24. maj 2022

Budgetlægning 2023-2026

Initiativer: Bæredygtighed på regionens hospitaler

Dette forslag er en sammenskrivning af B10 "Bæredygtighed på hospitaler" (genfremsættelse) og B5 "Grønne indkøb, del 2"
Nr.: 4.10

Fremsat af: B10 Enhedslisten og B5 Socialistisk Folkeparti

Formål og indhold:

B10

Regionens hospitaler og virksomheder generer store affaldsmængder, og sortering og genanvendelse bidrager til den grønne omstilling.

Det foreslås, at der afsættes midler til at fremme affaldssorteringen på de enkelte afdelinger på hospitalerne, ligesom en oplysningskampagne til medarbejderne herom foreslås. Det er vigtigt, at vi i Region Hovedstaden med de store affaldsmængder vi producerer, også tager ansvar for genanvendeligheden af vores affald. Dette skal ske ved kildesortering helt ude på den enkelte afdeling, ofte på den enkelte stue.

Vi ønsker en pulje på 3 millioner, som afdelinger kan søge, hvis personalet er enige om at ville gøre en ekstra indsats i forhold sortering af affald.

Pengene skal gå af frikøb til træning af personalet, eventuelle enkelte udgifter i forbindelse med den øgede sortering.

Miljø- og Klimaudvalget fik i marts 2021 et oplæg om bæredygtig hospitalsdrift fra Randers regionshospital, ved hospitalsdirektøren og bæredygtighedskonsulenten. Sidstnævnte, Maria Gaden, havde været primus motor for initiativ til og implementering af en række bæredygtighedstiltag.

Det foreslås hermed, at der på hvert hospital ansættes eller frikøbes en medarbejder med kendskab til praktiske arbejdsgange i klinikken og tilstrækkelig viden om bæredygtighed til at kunne identificere grønne tiltag og sikre den lokale forankring hos medarbejderne på det enkelte hospital.

Et oplagt sted at starte for en bæredygtighedskonsulent kunne være, som i på Randers Regionshospital, at indføre svanemærket rengøring og større genanvendelse af plast.

Men også det at fremme kvaliteten af kildesorteringen er vigtigt og der kan medtages erfaringer fra Randers Regionshospital, hvor man var begyndt at undlade at bruge lejepapir i jordemoderkonsultationer, da patienterne dels ligger med tøj på og at lejet alligevel sprittes af efterfølgende og faktisk mere grundigt end hvis der har været papir på, viste det sig.

På barselsafsnittet er man i Randers begyndt at opfordre fødende til at medbringe egen dyne og sengetøj til babyen, hvilket sparer en del af disse samt vask, og samtidig ikke besværliggør det for den fødende, da sengetøjet alligevel vil skulle leveres tilbage, hvis det lånes af

hospitalet.

Dette er blot to konkrete eksempler på at undgå at bruge ressourcer unødvendigt. Dette forslag opfordrer til at man implementerer disse og gerne andre tiltag, der måtte ligne det, så der sparer ressourcer.

B5

Del 2 i forslaget omhandler midler til at implementere arbejdet med grøn omstilling på institutioner og afdelinger, da en stor del af indsatsen med grøn omstilling skal foregå i dagligdagen, på afdelinger og institutioner.

Det betyder at der er brug for lokal ledelse der påtager sig opgaven med at støtte ændringer af vaner og kulturer. Derfor skal der ud over ressourcer i indkøbsafdelingen, afsættes beløb til kompetenceudvikling i bæredygtig ledelse, så det tydeliggøres at denne omstillingsopgave prioriteres.

Denne del ligger fint i forlængelse af det oplæg som centerchef for indkøb, omtalte i går. Her var der fokus på direktører der skal påtage sig ledelsesopgaven og ansvaret for fx sortering af affald, men for at det kan lykkes, skal opgaven også prioriteres, længere nede i ledelseskæderne.

Der er sikkert flere muligheder for uddannelse, en af dem er her:

[Ledelse og bæredygtighed - Københavns Professionshøjskole \(kp.dk\)](https://www.kph.dk/ledelse-og-baeredygtighed)

Administrationens bemærkninger:

Størstedelen af regionens CO₂-udledning kommer fra produktion og transport af de produkter og services, som primært indkøbes og forbruges på hospitalerne. Den grønne omstillingsindsats har indtil nu hovedsageligt fokuseret på CO₂-målsætninger og aktiviteter indenfor energiforbrug, transport og affaldshåndtering. Men disse områder udgør kun godt 10% af regionens samlede CO₂-udledning jf. klimaregnskab 2020, som medtager de indirekte forbrugsrelaterede CO₂-udledninger.

Der er et meget stort potentiale i at gøre den daglige drift og produktion på hospitalerne og apoteket mere klimavenlig og miljøbevidst.

I budget 2022 blev der tildelt midler til ansættelse af tre **bæredygtighedskonsulenter** i relation til hospitalerne, baseret på erfaringer fra Region Midtjylland. Konsulenterne skal arbejde i Grøn2030-programmet for klima og miljø og bidrage til at drive en systematisk grøn omstilling af hospitalernes forbrug og drift. Fokus skal være på minimering af forbrug og spild, mere genanvendelse, klimarigtig produktion (kliniske behandlinger), levetidsforlængelse, klima- og miljørigtige produkter, fra engangs- til flergangsprodukter, nye forretningsmodeller m.m.

Ambitionen var at der skulle ansættes syv konsulenter, en for hvert hospital og psykiatrien, dvs. flere end de tre konsulenter der blev besluttet med budget 2022. I budgetaftaleteksten blev nævnt, at Miljø- og Klimaudvalget skulle følge resultaterne og forholde sig til, om initiativet skal opjusteres senere. De tre stillinger forventes besat snarest muligt.

Hvis ambitionsniveauet i konstitueringsaftalen (se nedenfor) skal indfries, er det administrationens klare vurdering, at der skal ansættes bæredygtighedskonsulenter til

samtlige hospitaler, inklusive Steno Diabetes Center og Apoteket, dvs. at der skal ansættes yderligere fem konsulenter.

I Region Midtjylland har hvert hospital en lokal bæredygtighedskonsulent, som både kobler til en lokal styregruppe forankret i hospitalsdirektionen og en central enhed for grøn omstilling. Der er gode erfaringer med denne organisering.

Administrationen bakker fuldt op om forslag om en **pulje** på 3 mio. kr., som hospitalsafdelinger kan søge til at gøre en ekstra indsats for den grønne omstilling. Region Hovedstaden har tidligere med succes haft sådanne puljer, idet de skabte konkrete skalerbare resultater og styrkede den lokale forankring af den grønne omstilling. Region Midtjylland har i nogle år haft en sådan pulje og erfaringerne er tilsvarende positive.

Det foreslås, at en sådan pulje kan bruges til 1) frikøb af medarbejdere i hospitalsafdelinger, så de i en afgrænset periode kan arbejde med grønne omstillingsprojekter og 2) øvrige projektomkostninger.

For at arbejdet med grøn omstilling på hospitalerne lykkes og får effekt, er der samtidig brug for at ledelsen på flere niveauer påtager sig opgaven. Dette vil kunne understøttes ved at udvikle og gennemføre en systematisk indsats om **kompetenceudvikling** i ledelse af bæredygtighed, så det tydeliggøres at den grønne omstillingsopgave prioriteres.

Administrationen forslår, at der udvikles uddannelsesforløb målrettet ledelsesniveau og funktion på basis af viden og indsatser i regionens klima- og miljøprogram Grøn2030. Kompetenceudviklingen integreres i regionens eksisterende ledelsesudvikling, så de relevante nye og eksisterende ledere kompetenceudvikles til at løfte deres del af opgaven med grøn omstilling.

Uddannelsesforløb tilpasses og skaleres ud fra forskellige ledelsesfunktioners og -niveaues behov på strategiske, administrative, tekniske og kliniske områder. Målet er at ledelse af bæredygtig omstilling ses som en integreret del af ledernes eksisterende arbejde og mindset, og ikke en ekstra opgave.

Konstitueringsaftalen: *"I Region Hovedstaden vil vi gå foran og tilstræbe at være klimaneutrale i vores egen drift i 2030. Vi bidrager til FN's Verdensmål og ved, at det kræver en stor fælles indsats - i regionen, nationalt, og internationalt. Vi er ikke bange for selv at gå forrest. Vi vil ikke bare måles på patientsikkerhed, kræftoverlevelse og antal genindlæggelser, men også klimaaftryk."*

Hvis ovennævnte initiativer vedtages, vurderer administrationen, at et stort skridt er taget i retning af at kunne realisere ambitionsniveauet i konstitueringsaftalen.

Økonomi

- Organisatorisk forankring på hospitalerne forudsætter fem årsværk.
- En årlig grøn omstillingspulje forudsætter 3. mio. kr., men beløbet kan justeres.
- Kompetenceudvikling i ledelse af bæredygtighed forudsætter udvikling og integration i eksisterende ledelsesuddannelser. Opgaven vil kunne løses integreret i de 5 nye bæredygtighedskonsulenters arbejde med omstilling på hospitalerne forankret i Grøn2030 programmet. Det forudsætter, at der afsættes økonomi til de fulde 5 årsværk.

Initiativets konsekvenser – økonomi, personale og tid

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Løn til evt. nye årsværk	3,5	3,5	3,5	3,5
Øvrig drift	3,0	3,0	3,0	3,0
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal	5	5	5	5
Samlet udgift	6,5	6,5	6,5	6,5

Anfør, hvilket område initiativet vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelen fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Skrives først til evt. 3. behandling?

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Forslaget understøtter direkte indsatsen for at indfri målsætningerne i regionens verdensmålshandlingsplan og især følgende verdensmål: 12 Ansvarligt forbrug og produktion, 3 Sundhed og trivsel, 13 Klimaindsats, 14 Livet på land, 13 Livet i havet og 17 Partnerskab for handling.

Budgetlægning 2023-2026

Initiativ: Udarbejdelse af en klima-sundhedsplan
Nr.: 4.18
Fremsat af: Enhedslisten
Formål og indhold: Klimaforandringerne er den største trussel mod folkesundheden. Sundhedsvæsenet selv bidrager i følge eksperter med ca. 6 % af Danmarks samlede CO2-aftryk. Regionen har derfor et særligt ansvar for at sætte klima og sundhed højt på den politiske dagsorden. Opgaven er i første omgang at nedsætte sundhedsvæsenets egen CO2-udledning, men det handler også om iværksætte forskning og udviklingen i klimaforandringernes betydning for folkesundheden og tiltag der kan modvirke negative konsekvenser af klimaforandringer i forhold til sundhed. Regionen skal gå foran og sikre, at sundhedsvæsenet effektivt bidrager til den grønne omstilling i samfundet. Vi har ikke råd til at vente. Regionsrådet har derfor besluttet at iværksætte en ambitiøs klima-sundhedsplan. I supplement til det igangværende dataarbejde med kortlægning og datamodeller for CO2 udledning i sundhedsvæsenet skal der igangsættes yderligere initiativer der bl.a. skal omfatte: - analyse af klimaudviklingens betydning for folkesundheden. - pege på mulige initiativer og redskaber til at arbejde med klimatiltag i relation til forbedring af folkesundhed I første omgang udarbejdes et forprojekt, der nærmere skal beskrive det relevante indhold i en kommende klima-/sundhedsplan med inspiation fra Lægeforeningens nye udspil. Forprojektet forelægges regionsrådet i første kvartal 2023. På baggrund af forprojektet beslutter regionsrådet at iværksætte den egentlige klima-/sundhedsplanlægning. Planlægningen skal tilrettelægges i en dynamisk, fremadskridende proces, der årligt leverer bidrag til regionsrådets investeringer på klima-/sundhedsområdet. Der afsættes en pulje på 2 mio. kr. på budgettet for 2023 og 2 mio.kr. på budgettet for 2024 til etablering af et klima-/sundhedssekretariat, som skal forestå arbejdet med udarbejdelsen af en klima-sundhedsplan. Klima/sundhed berører såvel sundhedsudvalgets som miljøudvalgets ressortområder. Derfor forankres arbejdet med klima-/sundhedsplanen i et særligt udvalg med repræsentanter fra begge udvalg. Administrationens bemærkninger: Administrationen bemærker, at det på nuværende tidspunkt ikke er besluttet at udarbejde en klima-sundhedsplan for Region Hovedstaden. Beslutningen for udarbejdelsen af en sådan plan skal godkendes i regionsrådet. Endvidere bemærker administrationen, at den fremsatte tidsplan for fremlæggelsen af en klima-sundhedsplan vil være svær at imødekomme, under

hensyntagen til både den interne politiske proces i Region Hovedstaden, involvering af eksterne aktører, samt analysegrundlaget der skal udarbejdes i forbindelse hermed.

Administrationen bemærker yderligere, at der i forhold til etablering af et særligt udvalg med repræsentanter fra både miljø- og klimaudvalget og sundhedsudvalget ikke er noget styrelsesretligt til hinder for, at der oprettes et § 17.4 udvalg i løbet af regionsrådets funktionsperioden. Udvalget kan dog ikke oprettes gennem selve budgetbeslutningen, men vil kræve, at oprettelse af udvalget og udpegning af medlemmer til udvalget behandles i en separat sag. Det kan enten være i selvstændig sag med indstillingspunkt i forbindelse med budgettets vedtagelse eller en senere, opfølgende sag i regionsrådet med oprettelse af § 17.4-udvalget og udpegning af dets medlemmer.

Initiativets konsekvenser – økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Løn til evt. nye årsværk	2,0	2,0		
Øvrig drift				
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal	3	3		
Samlet udgift	2,0	2,0		

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:
Hvis der er tale om 1-årige projekter, og ved initiativer der har puljelignende karakter, bedes anført om projektets omfang kan skaleres op eller ned.

Anfør, hvilket område initiativet vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelen fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	x
Den regionale udviklingskasse	x
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Beskriv forslag til tekst til budgetaftalen.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Beskriv kort hvordan initiativet bidrager til FN's verdensmål positivt og/eller negativt ([se hvordan samt eksempler her](#)). Gerne med fokus på påvirkning af miljø/klima og sociale forhold som fx trivsel på arbejdspladsen, udsatte grupper eller andet.